

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19 Aralık 2013 Perşembe

KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ KOMİSYONU

GÖRÜŐME TUTANAKLARI

19 Aralık 2013 Perşembe

---0---

K O N U

Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Konulu Alt Komisyon rapor taslağının değerlendirmelere sunulması

Sayfa

1:10

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:10
Hülya GÜVEN (İzmir)	1:2, 5, 6, 8
Binnaz TOPRAK (İstanbul)	2:6, 7:10
Fatoş GÜRKAN (Adana)	3, 5, 6:7, 8
Semiha ÖYÜŞ (Aydın)	4, 5, 7:8, 10
Komisyon Uzmanı	5, 8, 10
Mustafa ŞAHİN (Yasama Uzmanı)	9

Ađılma Saati: 14.38

Kapanma Saati: 15.20

19 Aralık 2013 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.38

BAŞKAN: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN –Toplantımızı açıyorum.

Sayın alt komisyon üyeleri, bilindiği gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonumuzun 8/11/2011 tarihli 15'inci toplantısında Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Konulu Alt Komisyon kurulmasına karar verilmişti. Aynı tarihte çalışmalarına başlayan alt komisyonumuz ilk toplantısında alt komisyon başkanı olarak İstanbul Milletvekilimiz Sayın Alev Dedegil'i seçmişti. İkinci toplantıda alt komisyonumuz çalışmalarının yol haritasını belirlemesine yönelik üyelerimiz arasında istişarede bulunmuş ve çalışma programını oluşturmuştur. İlk iki toplantıya müteakip toplantılarda alt komisyonumuz konuyu çalışan akademisyenleri, uzmanları, merkezi yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarını, yerel yönetimleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerini dinlemiştir. Antalya Milletvekili Sayın Mevlüt Çavuşoğlu ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakan Yardımcısı Sayın Aşkın Asan da alt komisyonumuz ile bilgi, deneyim ve önerilerini paylaşmıştır. Alt komisyonumuz toplam 19 toplantı yapmıştır ve ayrıca 30 Mart 2013 tarihinde Kocaeli'nde alt komisyon üyelerinin ve tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, akademisyenlerin ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Çalıştayı'nı gerçekleştirmiştir. Bu çalışmalar sonucunda huzurunuzdaki, elinizdeki rapor Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Konulu Alt Komisyon rapor taslağı Başkanlığımızca hazırlanmış ve değerlendirmelerinize sunulmuştur. Rapor, genel çizgileriyle komisyonumuzun önceki raporlarının içeriğine uygun olarak hazırlanmıştır. Birinci bölümde toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçelemeye ilişkin kavramsal çerçeve ile dünyadaki ve ülkemizdeki konuya ilişkin gelişmeler ele alınmıştır. İkinci bölümde toplantılar ve çalıştayın özetlerine yer verilmiş ve bu kapsamda özellikle sunumlara odaklanılmıştır. Üçüncü bölümde de genel değerlendirme ve önerilerimiz ifade edilmiştir.

Bugünkü toplantımızda raporu görüşüp üst komisyona redaksiyon yetkisiyle havale edeceğiz. Böylece, bütün üyelerimize dağıtılıp onların da üzerinde çalışmasıyla ilgili yani üst komisyonumuzun çalışmasıyla ilgili çalışma yapabilmesi için de süre kalsın istiyoruz bu arada iyi bir inceleme imkânı olsun.

Tabii, toplantımıza geçmeden önce komisyon başkanlığımızı yürüten Sayın Alev Dedegil'e huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. Aynı zamanda, alt komisyonun çalışmalarında ve bu raporun ortaya çıkışında büyük emeği oldu. Üstlendikleri farklı görevler nedeniyle alt komisyon başkanlığından ayrılmak zorunda kaldı. Bu şekilde, başka çalışmalarından dolayı alt komisyon üyeliğinden ayrılmak zorunda kalan Ankara Milletvekilimiz Sayın Nurdan Şanlı ve İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sebahat Tuncel'e de teşekkür etmek istiyorum. Bir özel teşekkür de komisyonumuzun uzmanlarına, yasama uzmanımıza, kurumlardan bizi yalnız bırakmayan uzmanlara. Gerçekten Türkiye'de ilk defa çalışılan bir konuydu, bizleri yalnız bırakmadılar. Çünkü, ciddi veriye ulaşmak değildi, çok bilinen bir konu değildi. Bu konuda öz verili, çok güzel çalışmalarda bulundular. Onlara da özellikle teşekkür etmek istiyorum ve toplantımızı başlatıyorum.

Şimdi, raporu dağıttık, özellikle rapor üzerinde sormak istediğiniz bir şey varsa uzmanlarımız burada, kendileri cevap verecekler. Değilse, direkt oylayıp üst komisyona göndereceğiz redaksiyon yetkisiyle beraber.

Var mı söz almak isteyen, soru sormak isteyen?

HÜLYA GÜVEN (İzmir) –Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, incelemek için vakit çok dar ama gördüğümüz kadarıyla özellikle sonuç kısmına baktığım zaman bazı eksiklikler var bu raporun hazırlanması sırasında. Biz o dönemlerde aslında yurt dışı örneklerinin de izlenmesi, gözlenmesi önerisinde bulunmuşuk yani daha iyi olur diye ve nitekim burada Finlandiya örneğinin, Almanya örneğinin incelenmesi şeklinde öneride bulunmaktadır. Ama onlardan başka... Yani, bir ölçüde eksik olmuş oluyor. Yani, bir ölçüde burada yazılanlar var. Mesela, kadın istihdamını teşvik, KÖYDES, taşınmalı eğitim, ücretsiz kitap dağıtımı, kadına yönelik şiddetle mücadele... Yani, bunlarda aslında bizim,

şu anda Hükûmetin sınıfta kaldığı da bir gerçek. Yani, bunları hiç biri tam olarak uygulanmadı ve kadına yönelik şiddetle mücadelede daha dünkü gazetelerde bile öldürülen kadınlar yer aldılar, her gün duyuyoruz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Felaketti, 5 tane.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Evet, her gün sayıları giderek artıyor.

Sağlık olanakları... Yeşil kart zaten kalktı ama sağlık olanakları yönünden de kadınlara bir ayrıcalık görmüyoruz, yok. Yoksul kesimdeki kadınların özellikle tedaviye gidemediklerini bile biliyoruz, katkı payları yönüyle. Yani, her biri aslında daha iyi bir şekilde incelenmiş olsaydı bunların hiçbirinin düzgün bir şekilde yürüyemediğini görmüş olacaktık.

İstatistik üretimi ve derlenmesi konusu var, toplumsal cinsiyete duyarlı. Evet, istatistik çok önemli ama bugüne kadar bulunmamış olması, bunların üretilmemiş olması da Hükûmetin bir eksikliği diye düşünüyorum.

Evet, “Almanya, Finlandiya örneklerinin incelenmesi.” denilmiş. Bence sadece Almanya ve Finlandiya değil, başka ülkeleri de -mesela, İsveç gibi- inceleyerek kadına yönelik neler yapılmış, onların da değerlendirilmeye alınmasında yarar vardı.

Diğer öneriler doğru. Yani, birçok öneri var ama ben her birinde geç kalınmış diye düşünüyorum. Yani, daha bir üst kurulda görüşülecek bir duruma gelmiş mi, o konuda bende şüpheler var, soru işaretleri var.

Yine, şurada Sayıştay konusuna dikkati çekmek istedim. Sayıştayın daha iyi performans denetimi yapması ve bu konuda da eğitilmeleri gerektiği konusunda bilgiler var. Sayıştayın yaptıklarını zaten bütçede gördük. Yani, çalışmalarını da istediği gibi yürütemediğini görüyoruz. Yani, benim genel olarak söylemek istediğim bu raporun üst yönetime, üst gruba gidecek ama nasıl gidecek, ne şekilde gidecek, ben olumsuzum açıkçası. Yani, bu şekildele topu taca atmak gibi bir şey. Bunların hangi biri ne zaman yapılacak? Yani, şurada ne kadar süre kaldı genel seçimlere? En iyi ihtimalle bir buçuk sene kadar bir şey değil mi?

BAŞKAN – Ya onlarda yapılması gereken, önerilen şeyler Sayın Vekilim. Yani, burada bütçelemeyi konuşuyoruz yani kadına ilgili ne yapıldı, ne yapılıyor, neyi eksik değil de yani “Kadına eşitlikçi bütçe nasıl olur?” un bir taslağı.

Şimdi, yurt dışı ödeneğiyle ilgili yanılmıyorsam alt komisyonların böyle bir izni genel prensip olarak yok olduğu için belki hani üst komisyonda... Çünkü bu önerilerinizin hepsini maddeler halinde... Çünkü, bu bir nihai, sonuçlanmış bir rapor değildir. Katkılarınız varsa yani iyi de bir süre var. Ben o yüzden bugün özellikle istedim ki hani bu arada rahat... En az önümüzde iki haftadan fazla bir çalışma yapacağımız bir süre var. Katkılarınız olursa seve seve memnun da oluruz.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Yani, yazılı olarak verebilirim ayrıca katkılarımı ama bir güne iki güne sıkıştırılınca olmuyor tabii ki bunlar.

BAŞKAN – Yo, yo, bir iki gün değil zaten. Yani, amacımız... Hani, göndereceğiz üst komisyona ama siz yine de önerilerinizi yazabilirsiniz, gönderebilirsiniz.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bence bunu bugün üst komisyona göndermeyelim. Hakikaten düzeltip öyle gönderelim çünkü Hülya'nın eleştirisine katılıyorum. Yani, şunu da itiraf edeyim ki çok çok ciddi okuyacak vaktim olmadı ama başı ve sonunu okudum, birinci bölümü. Birinci bölüm harika yazılmış, literatür incelemesi ve bu “Kadına duyarlı bütçe neden önemli?” meselesi çok iyi bir şekilde anlatılmış. Sonuç ve öneriler bölümünü ben de çok çok zayıf buldum. Arada bağlantı yok. Yani, burada bahsettiği problemlerin hiçbirisi ortadan kalksın diye öneriler kısmında yok. daha açacak olursam bunu, şimdi, mesela şu söyleniyor bu ilk bölümde yani bayağı ciddi bir literatür taraması yapılmış burada: Bir kere her şeyden önce kadınların görülmeyen emeklerinden bahsediyor, ekonomiye katkılarından ve bütçeye katkılarından. Mesela, ev işleri gibi, çocuk bakımı gibi, engelli bakımı gibi, yaşlı bakımı gibi vesaire. Ve bunun hiçbir şekilde bütçelemelerde, yapılan bütçelerde göz önüne alınmadığı. Şunları isterseniz tek tek geçeyim ki bir yerde kaydı kuydu olsun: Mesela, 11'inci sayfada “Evde yoğun çalıştıkları için kamu hizmetlerinden yararlanamıyor kadınlar.” diyor ve bu bağlamda da mesela kreşin çok önemli olduğunu... Şimdi, bu önerilerde yok, kreş açılсын hikâyesi. Yani, güya bizde kreş öneriliyor öneriliyor ama hiçbir şekilde ciddiye alınmadı.

Huzurevi, engelli rehabilitasyon merkezleri gibi birtakım, sosyal devletin hizmet alanlarına girmesi gereken kadınlar açısından ve kurması gereken bu tür kurumlar yok. Şimdi, bunları bizim muhakkak ve muhakkak... Çünkü burada ne öneriliyor? İşte, canım, yerel yönetimler de eğitilsin, bu kadına karşı bütçenin önemli olduğuna bilmem ne falan... Nasıl eğitilecekler yani bunları biz yazmadığımız sürece? Sadece yerel yönetim veya merkezi yönetim meselesi değil, hakikaten de eğer bu ciddiye alınacak ve kadına karşı yani böyle biz bunu iş olsun diye yazmadıysak bunların hepsini bizim raporda önermemiz lazım. Kreş açılmasını ve bunun şartlarını...

Yani, nerede, ne zaman, kaç kadının çalıştığı yerde kreş açılma zorunluluğu var? Var bunun kanunu ama yeterli değil anladığım kadarıyla. Mesela, galiba kadın sayısına göre değil mi?

BAŞKAN – Çalışan sayısına.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Kadın örgütleri... Kadın sayısına göre olunca...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Kadın-erkek olarak değişmiyor.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Değişti mi o?

BAŞKAN – Toplam çalışan sayısına göre değişti Hocam.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Toplam çalışan sayısına göre değişiyor.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – E, ona göre herkes açıyor mu? Bunlar mesela...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Açacaklar.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Açacaklar, “cak”, “cak.” Bu değişeli epey oldu. Yani bunların...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Düzenleme var şu anda.

BAŞKAN – Yani, olan bir şeyi öneriye yazmamız...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır ama en azından açıp açmadıklarının takip edilmesi... Açmayanlar için ne gibi bir müeyyide var? Yani, tamam biz kanuna yazdık ama açmamış. Açmayınca ne olacak, anlatabiliyor muyum?

BAŞKAN – Bir cezası var.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – O kanunu da inceleyip önermemiz lazım aslında yani orada da bir eksiklik varsa, bir müeyyide bir şey yoksa... Çünkü, mesela, ben şeyi biliyorum, Belediyeler Kanunu'na göre her 50 bin nüfusa bir tane kadın sığınma evi açılması lazım, hiçbir belediye açmıyor“ Paramız yok, yerimiz yok.” bilmem ne diye. E, kanun çıkarmışsan bunu takip edeceksin. Yani, belediyeler en azından parlak kâğıtlara yaptığı belediye başkanının boy boy resimlerinden vazgeçsinler, onu açsınlar, dünyanın parası gidiyor. Yani, bunların takibi önemli. Türkiye'nin sorunu da o. Birtakım şeylere uluslararası sözleşmelere imzaları atıyoruz, atıyoruz, atıyoruz hiç birini yerine getirmiyoruz, kimse de takip etmiyor. Yani, “hiç birini” abartılı oldu ama getirilmeyebiliyor, kanunlarda da öyle. Onun için, bizim bunları inceleyip... Mesela, engelli rehabilitasyon merkezleri... Hakikaten çok az bunlar şimdi. Veya yaşlı bakımı gibi şeyler. Sosyal hizmetliler var. Bir sürü insan “Kadro bekliyoruz.” diye bas bas bağıyor. Yani, bu sosyal hizmet meselesi... O alanlarda mezun olmuş insanlara, bu engellilerin bakımı, yaşlıların bakımı falan gibi birtakım alanlarda istihdam edilip... Yurt dışında bunlar böyle yapılıyor. Yani, yaşının evine gidiyor, alışverişini yapıyor, yemeğini pişirmesi gerekirse pişiriyor, hastaneye götürmesi gerekirse götürüyor. Şimdi, Türkiye'de bütün bunlar kadınların omuzunda. Dolayısıyla, bunun mesela, bu tür başta yazılı olan şeylerin...

Şimdi, başka şey, kadınların kamu hizmetlerinden uzaklığı. Çünkü zamanlarının çoğunu evde-işte deminden beri söylediğimiz; çocuk bakımı, evin temizliği, osu, busu, yemek pişirme, çamaşır yıkama- buna harcadıkları için kamu hizmetlerinden de... Mesela, meslek edinme kursları, halk kütüphaneleri, yazılmış burada aslında, hepsi var. Şehir dışında okullar, tiyatro gösterimi, halk konserleri falan. Şimdi gece olduğu için gidemiyor. Kadınlara yönelik olarak bu konserler, tiyatrolar mesela düzenlenebilir. Aynı şekilde, “Bu kurslar, kütüphaneler, vesaire yaşadıkları yerlerden çok uzakta.” deniyor. Dolayısıyla, bu kamu hizmetleri erişimi sınırlı kalıyor. O nedenle de mesela, toplu ulaşım hizmetleriyle, hakikaten de belediye otobüsüyle bunları getirmek, götürmek mesela.

Eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerde harç, ücret, katılma payı gibi uygulamalarda kadınların gereksinmelerinin ikincilleştirildiği yani elektriğe zam yaptığınızda, suya zam yaptığınızda, suyu kadının ayağına götürmediğinizde... Yani, köylerde kaç tane kadın su bulacağım diye çeşmelerde saatlerini tüketiyor vesaire. Isınmaya dönük fiyatlarda, hani soba yakmak, sobayı temizlemek bu gibi şeyler. Toplu taşıma ücretlerinde bütün bunlardaki artışlar deniyor raporda, ben bunları söylemiyorum. Kadınların kamu hizmetlerinden yararlanmasını azaltıyor.

Aynı şekilde, mesela, kadına karşı şiddette mücadelede toplumsal cinsiyete duyarlı bir kamu hizmeti örgütlenmesi sağlanamaması. Mesela, güvenlik görevlilerinin cinsiyetçi gerekçelerle duyarsızlık göstermeleri. Bu hâlâ devam ediyor. Çünkü... Yasaya da koyduk mu bunları bilmiyorum, bu güvenlik görevlileri... Aslında hâkimlerin de eğitilmesi lazım yani çoğu zaman hâkimlerdedir, kadın şikâyet ediyor... Daha geçenlerde, dünkü mü evvelse günkü mü, 5 tane... Bittiği gün öldürdü adam. Vermiyor, kaç kere müracaat etmişler. Şimdi, şu hâkim şu korumayı verecek olsa bu kadın kurtulacak. Yani, ona benzer...

Sığınma evlerinin yetersizliği. Hakikaten bunlar kadına karşı şiddeti artıran nedenler. Şimdi, biz bunları önermeyeceksek ne önereceğiz? Yani, “Kadına karşı bütçe yapın.” gibi böyle çok genel laflarla burada yazılmış şeyler...

Ondan sonra, mesela, askerlikten bahsediyor. Bunlar hep yabancı literatürün tanınmasıyla... Yani, gönderme de var literatüre. Bu zorunlu askerlik süresinde verilen eğitimlerin ve benimsetilen rol modellerinin ne kadar cinsiyetçi olduğu ve cinsiyetçi kodları güçlendirdiği... Şimdi, bunu da önerebiliriz. Bu askerlik sürecinde... Çünkü, okuyan okumayan herkes, bütün erkekler askere gidiyor veya iyi yerde okuyan ya da işte okuma yazma öğrenmiş erkek. Dolayısıyla, askerlik mesela önemli, oradaki eğitim çok önemli, kadına karşı şiddetin yanlışlığını, ötekileştirmenin vesaire anlatıcı bir eğitimin askerlik hizmetine sokulması mesela, bunun önerilmesi.

Aynı şekilde “Sosyal güvenlik hizmetleri alanında cinsiyet bazında ayrıştırılmış veriler.” diyor. Yani, asgari bakım ve gelir güvencesine sahip olmayan kadınların eşlerine veya babalarına bağımlı konumda olmamaları. Çünkü, gerçekten de Türkiye’de öyledir. İşte hani hiç evli değilse, kimsesizse babadan maaş alır, eşten maaş alır, bir şeyler olur, eşi varsa eski veya ölmüş. Dolayısıyla, bunların düzeltilmesi...

Bir de “Bilgi eksikliği oluyor kadınlarda.” diyor. Yani, erkeklere göre bu kamu hizmetlerine erişim ve hakları konusunda bilgi eksik. Kadınların daha iyi bilgilendirilmesi lazım. Kamu istihdamı alanında cinsiyet eşitsizliklerinden bahsetmiş. Dolayısıyla da mesela, yöneticilik pozisyonlarında, atanmalarda, terfilerde kadınlara daha az yer verildiği, çok daha az sayıda olduğu, Parlamentoda az sayıda olduğu ve de bazen mirastan bile eşit yararlanamadıkları yani kanunen olmasa bile. Türkiye’de kanunen eşit miras hakkı var ama...

Vergilerin gelir ve servet yerine harcamalar üzerine kaydırılması yani aldığı mallar üzerinden vergilendirilmesi. Bu, gene kadınları etkileyen bir şey. Gelir ve servet yerine... Çünkü, bildiğimiz gibi, Türkiye’de gelir ve servetlerin büyük çoğunluğu zaten erkeklerin üstünde. Erkekler evleri, arsaları, bilmem neleri kendi üstüne yapıyor.

Aynı şekilde, işte bu yemek, bulaşık, çamaşır, ütü, temizlik, ısınma, çocuk bakımı, çocuk eğitimi, hasta-yaşlı-engelli bakımı, alışveriş, fatura ödeme falan bütün bunları yerine getiriyor kadınlar deniyor ama bütçeler hazırlanırken bunların hiç biri göz önüne alınmıyor.

BAŞKAN – İşte bizim yaptığımız o Hocam. Yani bu eşitlikçe bütçe nasıl yapılır... Yani, biz esasında matematiğiyle şeyiyle uğraşyoruz yani kadınlar için ne yapılması gereken kısmı da KEFEK’in işi.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama olur mu? O zaman hiçbir şey yapamazsın hayatım!

BAŞKAN – İşte yani...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Olmaz ama, buna bütüncül... O zaman niye yazdık biz bunları şeyde? Bunları yazmayalım o zaman.

BAŞKAN – Yani, bunların eksik eksik yapıldığı, bütçenin yapılmasıyla ilgili nelerin eksik olduğunun farkındayız ki böyle bir komisyonla işe bütçe kısmında başlayalım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayatım ben de diyorum ki bak, şurada koca bir rapor yazılmış. Bu raporun başında şu deminden beri okuduğum ve daha da var, bir sürü var. Tamam mı?

BAŞKAN – Evet, var, evet.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bütün bunlar yazılmış çünkü sen bu kadın sorununa...

“Sen” dediğim, yani, biz.

BAŞKAN – Hepimiz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Devlet, devlete “sen” diyorum.

...kadın sorununa bütüncül bakmadıkça “Aa, işte, önerelim, bütçe yapsınlar.” Ya, onlar da bilmiyor nasıl bütçe yapacağını, önermemiz lazım ne halt edeceğini.

BAŞKAN – İşte, tabii.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Yani, şunu dememiz lazım...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Çok özür dilerim, sizin sözünüz bitsin diye bekliyorum ama ben de söz istiyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bekliyorsunuz, pardon. Tamam, peki, yani bitireyim.

Yani, özetle söylemek istediğim: Bunlar yazılmış. Yazıldığına göre buradan hareketle bizim birtakım sonuçlara varmamız lazım. Aksi takdirde...

BAŞKAN – Yani “Bunlar, bunlar gerekiyor. Bunlar için de bütçelemeyi böyle yapacaksınız.” diye bir mantıkla hazırlanmış. Yani “Bunlar, bunlar eksik...”

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tamam ama o zaman “İşte, bunları yapacaksınız.” diye söylememiz lazım arkadan.

BAŞKAN – İşte, onu da hep bu kurumların bütçesini yapan insanlara “Kadına eşitlikçi bütçe nasıl yapılır?” öğreteceğiz inşallah.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şekerim, öğreteceğiz de kim öğretecek, ben de onu anlatmaya çalışıyorum.

Şimdi, şurada yazmışız ne olduğunu bunun, “Şunu yapın, bunu yapın, onu yapın, kreş açın, bilmem ne yapın.” falan diye yazılmış burada, değil mi? Bunları niye biz önermiyoruz “Bunlar yapılsın.” diye. Yani, o zaman biz bu işi ciddiye almıyoruz demektir. Yani “İşte, önerdik. Bari, işte, işimizi de bitirdik, bir rapor sunduk ama raporda da fazla da bir şey önermiyoruz. İşte ‘Kadına karşı bütçe yapın...’”

BAŞKAN – Hocam, 6 Ocağa kadar on beş günden fazla bir süre var.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ne olacak? Burada yazılmış; bunları al, buraya taşı, bitti, gitti. Üç günlük iş yani.

BAŞKAN – Yok, yok. Hani sizin spesifik önerileriniz varsa yazılı olarak da alalım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – İşte spesifik önerilerim bu, bütün bunların arkaya taşınması.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – 6 Ocak erken olur, öbür haftaya olsun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Hayır, galiba şey, böyle bir...

BAŞKAN – Üst komisyon istiyor çünkü 6 Ocağı.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama üst komisyona laf anlatabiliriz.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Yani, zaten doğru dürüst toplanmıyoruz ki.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani, ilk defa olarak çok ciddi eğildik şu işe. Çünkü “Bıçak kemiğe dayandı, onun için bize zaman verin.” diyebiliriz.

BAŞKAN – Semiha Hanım...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Ben söz istemiştim ama...

BAŞKAN – Öyle mi?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani, daha anlatacaktım ama uzatmayayım, herkes okuyabilir burada. Gerçekten de...

BAŞKAN – Fatoş Hanım...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Biraz da Binnaz Hocamın dedikleriyle ilgili olduğu için Semiha Hanım, kusura bakmayın.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Yok, yok. Ben de devam edeceğim, siz buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Yani, özetle şunu demek istiyorum, daha anlatmama lüzum yok, sizler de bakabilirsiniz: Burada bir sürü öneri var -yani, bu kadına duyarlı bütçe nasıl yapılır, ne gibi konular ele alınır- eleştiriler var, öneri var. Bu önerilerin taşınmasını ben öneriyorum sonuç kısmına çünkü asıl bakacakları o. Kimse şu ortalarda “Kim, ne demiş? O gelmiş konuşmuş, bu gelmiş konuşmuş.” bunları okumayacak.

BAŞKAN – Yok, tabii ki.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Başlığını bile okumayabilirler. Şöyle bir bakıp “Aa, bu da literatür şeyymiş; boş ver, gitsin. Biz sonucunu okuyalım.” diyecekler. Bu gönderdiğimiz yerlerde de böyle olacak. Sonucunda ama size...

BAŞKAN – Tamam. Hocam, o zaman biz üst komisyona gönderelim, diğer arkadaşların da önerileri gelsin, bütün düzenlemeler hep beraber yapılsın.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Gönderelim ama “Biz bunu onaylamadan gönderiyoruz, bunu bu şartla gönderiyoruz.” diyelim. Yani, diyelim ki: “Böyle böyle birtakım eleştiriler gündeme getirildi.”

BAŞKAN – Biz oylayıp...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Bu eleştirileri de yazalım şimdi; zaten kaydedilmiyor mu?

KOMİSYON UZMANI – Kaydediliyor efendim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Onları da onlara dağıtalım “Sizin de eleştirilerinizi alalım, ondan sonra son hâlini verelim.” diyelim, bence en mantıklısı odur. O zaman 6’sı olur.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) - Muhalefet şerhine yazmanız lazım.

BAŞKAN – Muhalefet şerhine yazın, üst komisyona biz gönderelim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Vallahi yazdım işte, bu benim muhalefet şerhim. Şimdi bana bir şey yazdırmayın, buradan söyleyeyim.

BAŞKAN – Evet, tabii.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Muhalefet şerhim buradadır.

BAŞKAN – Mustafa Bey, muhalefet...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Binnaz Hocam, muhalefet şerhiyle beraber gitmesi lazım üst komisyona.

BAŞKAN – Tamam, siz yazın 6 Ocağa kadar.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben yazdım işte, şu.

BAŞKAN – Siz yazmayın tamam Hocam, Hülya Hocam...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Zaten şunu çıkarın, altına imzama atayım.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) - Ben yazacağım ama 6 Ocak erken, tatil zaten.

BAŞKAN – İşte, on beş gün, o sürede. İşte, bize tatil yok yani yine...

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Hayır, Meclis 7 Ocakta açılıyor, onu demek istedim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani, baksanıza burada neler diyor: Mesela, politika yapım süreçlerinde danışma mekanizmalarının kurulması, kadın örgütleriyle birlikte çalışmalar, bunun benimsenmesi, iş birliği ve güçlendirme süreçlerinde karar verme gücünün tanınması.

BAŞKAN – Hocam, Fatoş Hanım da bir şey söyleyecek de. Kusura bakmayın.

Buyurun Fatoş Hanım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tamam, evet.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle literatürümüze yeni giren “Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme”yle ilgili KEFEK’e bir teşekkür etmek istiyoruz. Zira, bugüne kadar bu -hâlâ da alışmadık “Gender Budgeting” deniyor, “Toplumsal cinsiyete dayalı bütçeleme” deniyor- yani, böyle bir konunun gündeme gelmiş olması ve alt komisyon kurulması bile Türkiye açısından önemli. Teşekkür ediyoruz hem KEFEK üyesi arkadaşlarımıza hem alt komisyonda bugüne kadar çalışan...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Alev de çok uğraştı tabii.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) - ...Alev Dedegil Başkanımıza, tüm üye arkadaşlarımıza, uzmanlarımıza ve bürokrat arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Tabii, yeni bir konunun eksiği olur mu? Mutlaka olur ama bizim... Gerçekten -ben yanımda şimdi getirmedim klasörü de- detaylı bir inceleme yapılmış. Eksiği var mıdır? Vardır. Bana göre de -Binnaz Hocamın söylediği bazı hususlara da katılıyorum aslında ama- kurumlar gerçekten kadının istihdamıyla ilgili ve yaşam koşullarının iyileşmesiyle ilgili çok önemli çalışmalar yapıyor. Bir hukukçu olarak... Tabii, eksik şeyler, yaşanan dramatik olaylar var mı? Var ama bütçelemeyle şu anda, yani bugün bile, işte, ölen kadınlar var, bunların tamamının sorunu bütçelemeyle ilgili değil, yani ekonomik durumu çok iyi olan, bütçesi çok iyi olan, şartları çok iyi olan ailelerde bile maalesef ölen kadınlar var. Hani, ilgisi vardır ama direkt bu raporu bununla ilişkilendirmek de, konuyu, çok doğru değil diye düşünüyorum. Onunla ilgili de ayrıca çalışma yapmak da gerekiyor. Benim zaten boşanmanın artış nedenlerinin araştırılmasıyla ilgili de bir araştırma komisyonu kurulmasıyla ilgili talebim de vardı, o ayrı bir konu.

Burada özellikle kadın istihdamının artırılmasına yönelik tedbirlerle ilgili Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız aslında çok güzel çalışmalar yaptı. Örneğin, iş dünyasıyla ilgili bu kreş açılmasıyla ilgili, kadın istihdamının oranının artırılmasıyla ilgili duyarlılık oluşması için protokoller yaptı, Çalışma Bakanlığıyla sözleşme yapıldı, kreş açılmasıyla ilgili yeni çalışmalar var. “Yeni” dediğim, yani daha önce protokol yapılan ama bu Aile ve Sosyal Politikaların önümüzde de iş hayatıyla ilgili de -inşallah yakın zamanda olur- düzenlemeleriyle ilgili gerçekten bazı önemli adımlar var -işte, kreş açılması, ondan sonra, yurtlar, vesaire- önümüzdeki süreçte bunlar gelecek ama burada şunu yapmak gerekir diye düşünüyorum ben: Sonuç kısmında raporun, redaksiyonla belki bunun yapılması zor olabilir ama ilgili bakanlıkları tek tek ayırarak... Yani, diyelim ki Çalışma Bakanlığı -bu kadar değerlendirme yapmışsınız- ne yapmalı? Aile ve Sosyal Politikalar birçok şey yapmış. Eksik ne, önerimiz ne olabilir? Bunun yanında, işte, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ondan sonra diğer, Avrupa Birliği Bakanlığıdır -yani, Çalışma Bakanlığını söyledim- bunlara ayrı ayrı öneride bulunabilir miyiz bu bakanlıklarla ilgili, yani o şekilde bir rapor, sonuç kısmında, yapabilir miyiz? Özellikle ben onun yapılmasını arzu ediyorum.

Bir de, yani, devletin kurumlarının da kadın istihdamına ve buna yönelik bütçelemeye daha çok dikkatinin çekilmesiyle ilgili de... Bizim zaten raporumuz öneri mahiyetinde, kimseyi bağlayıcı, emredici bir mahiyeti yok ama, mutlaka bakanlıklar bunlardan yararlanacak ve buna göre de önlem alacaklardır ama Başkanımızın da dediği gibi biraz da bu işi hızlı tutmamız gerekiyor. 2014 yılına

ait bütçeyle ilgili çalışmalar, sanıyorum Şubat sonunda falan bakanlıklar belirlemiş oluyor, netleşiyor. Onun için, bizim raporumuzu da çok geciktirmeden ilgili bakanlıklara göndermemiz gerekiyor diye düşünüyorum.

Tekrar emek veren tüm arkadaşlarımıza, hem milletvekili arkadaşlarımıza hem uzman ve bürokrat arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. İnşallah dezavantajlı kesimlerin sıkıntılarını biraz daha giderecek bir sonuç alırız diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Semiha Hanım da bir şeyler söylemek istiyordu.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Ben de teşekkür ediyorum.

Muhalefet milletvekili arkadaşlarımla fikirlerine katılmıyorum çünkü bu yapılan çalışmanın bir an önce hayata geçmesi konusunda da acele etmemiz gerekiyor. Yani, bu çoğu şeyin...

Ben sonradan katıldım ama uzunca zamandan beri bu konu üzerinde çalışıldığını, emek verildiğini görüyoruz. Ayrıca, hayatın akışı içerisinde de gelişmeler farkındayız. Hükümetimiz bakanlıklarımıza bu konuda -haberlerde de çok defa duyurulduğu gibi- önlemler almak gayreti içerisinde. Bu bakımdan, Fatoş Hanımın da dediği gibi, redaksiyon çerçevesinde yapılabilecek bir şeyler varsa eğer, bunu bir an önce gerçekleştirip üst kurula götürmemizin daha olumlu sonuçlar getireceğine inanıyorum. Ve ben de bugüne kadar bu çalışmaya emek veren arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bir şey ekleyeceğim ben de.

BAŞKAN – Buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şimdi, aslında benim önerdiğim öyle çok vakit alacak bir şey değil ki. Yazılı zaten burada, niye bunları koymuyoruz? Yani...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – İşte, ben de redaksiyon yetkisi içerisinde hal olsunlar diye...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, size katılıyorum, size katılıyorum, tamam “Bir an önce vermemiz gerekir, zaten çok uzadı.” falan, evet, ama yani zaten yazılmış bunlar. Bütün yapacağımız şurada yazılanların bir kısmını sonuç bölümünde öneri olarak tekrarlamak. Yani “Bu bütçeleme meselesinde bakın şunlar...”

BAŞKAN – İşte, Fatoş Hanımın söylediği, bakanlık bakanlık belki sınıflandırarak...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – O bence çok daha zor bir iş ona bakarsanız, yani, bakanlık bakanlık sınıflandırmak. Onu yapalım ama o sınıflandırmada o zaman buradaki önerilerin hangisi o sınıflar... Yani, demin mesela orduyu söyledim; onu, bilmem, Savunma Bakanlığı altına yazın isterseniz, anlatabiliyor muyum? Ama şurada bir sürü...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Sayın Vekilim, şimdi...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani, bu literatürde, bakın, uluslararası literatürde bunlara değinilmişse bir sebebi var. Yani, mesele sadece...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Ama, bakın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının daha önceki versiyonlarından itibaren ordu, emniyet, vesaire ya da Diyanet İşleri...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama ne ziyarı var bizim de bunu tekrarlamamızın? Mühim olanı bunu...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Bunların eğitimi, bunların toplumsal eğitimi gerçekleştirmek üzere bir sürü çalışması oldu ve hâlâ devam ediyor,. Devam da etmeli elbette, bu çalışmayla bir nokta konulmuş değil, zaten bu bizim yaptığımız da bir merhalesi olur ancak hayatın devinimi içerisinde, sonra yeniden, yeniden ele alınacaktır yani. İş sürüncemede bırakmayalım diyorum ben.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bakın, sürüncemede kalsın diye demiyorum. Evet, bugüne kadar bir sürü bir şey yapıldı ama engellenebildi mi? Mesela, ben yıllardır söylüyorum, burada da var o...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) - Sonuç raporuna yazdığımız zaman mı engellenecek?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Hayır, ama bir söyle, iki söyle, beş söyle, on söyle, birileri bir şey yapıyor günün birinde. Onun için her şeyi tekrarlamakta ben bu gibi şeylerde yarar olduğunu düşünüyorum. Mesela...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – İşte, yani bir süreç var burada. Yani kadına karşı şiddetin önlenmesi konusunda bir dizi tedbir alınmış durumda.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bir dizi cezai tedbir alınmış durumda. Mesela eğitim sisteminde -ki burada yazılı, o da yazılı- eğitim sistemi kanalıyla... Onun için askerliği söyledim ama gerisi de var. Bakın, yani, itiraz edildi falan “Biz de konuşalım.” dendi, gerisini getirmedi ama burada o da var. Eğitim sistemi kanalıyla, yani, televizyonlarda...

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Zaten malumun ilanı hepsi bana göre.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – E, malumun ilanı ama yapılmıyor malumun ilanı şeyler, nerede yapılıyor? Ben bunu yıllardır söylüyorum şeyle ilişkin ve bu Komisyona girdiğimden beri söylüyorum, mesela bu toplumdaki ön yargıların azaltılması en azından ilk etapta, sonraki yıllarda da öbür nesillerde de tamamen ortadan kaybolması için. Bu görevi ailelere veremeyiz, çünkü ailelerin kendilerinde bu ön yargılar mevcut, bunu biliyoruz. Eğitim sistemine dersler konulması; sadece kadın-erkek meselesine ilişkin değil, yani ötekileştirilen, bir kenara itilen, toplum tarafından aşağılanan her kesime ilişkin olarak ta yuvadan itibaren. Der “Bu yapıldı mı?” Sibel Hanım’a söyledim bir kere “Yapıldı, yapıldı.” dedi. Aldım ders kitaplarını baktım, 2 sayfalık 3 paragraf; bununla çocukların kafası değişmez. Yani, bu bir topyekûn şeye ihtiyaç duyuyor, seferberlik ihtiyacı var burada. Şimdi, biz böyle baştan savma bir rapor yazıp da...

Yani, “baştan savma”, kusura bakmayın, o anlamda söylemiyorum.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Hayır, estağfurullah.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – O anlamda söylemiyorum, “baştan savma” lafımı şu anlamda söylüyorum: “E, canım, bunlar yapıldı, yapıldı, yapıldı. Şimdi de, işte, sadece bunun rapor yazım kısmına bakalım.” dediğimizde, o anlamda “baştan savma” diyorum. Raporu yazdık mı? Yazdık.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) - Ama buraya sizin muhalefet şerhinizi yazın dediğimiz zaman da “Bana yazı yazdırmayın.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Bir de, 6 Ocak, Hocam, hiçbir komisyonda...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır ama söylediğimi söyledim ya. Yazayım peki, o zaman bir cümle olarak yazarım ben bunu. Başındaki bütün önerilerin, geç, sonundakine konulması diye...

BAŞKAN – Olsun, yazılı olsun Hocam.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Olur, yazarım, ne olacak yani.

BAŞKAN – Buyurun Semiha Hanım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Ama uzun boylu... Yani onun için şunu koyun dedim: Oradan, o yazacağım üç kelimedem, muhalefet şerhinden bir şey anlaşmaz. Şurada neden bunları söylediğimi uzun uzun anlatmaya çalıştım, onun için onun eklenmesini istiyorum muhalefet şerhi olarak.

BAŞKAN – 6 Ocak saat 17.00'ye kadar Hocam yine de yazılı...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Vallahi, siz onu bana iletirseniz eğer; kaydoluyor.

KOMİSYON UZMANI – Vekilim, biz tutanağı size gönderelim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tutanağı yollarsanız eğer, ben ona üç beş şey de ekleyip muhalefet şerhine dönüştürürüm tabii ki.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Ben sadece bir katkıda bulunmak istiyordum bu kreşlerle ilgili. Aslında Sayın Bakanımızın medyaya yansıttığı ve işte “OSB’lerde anlaşmalar yapılıyor.” gibi söylemler var...

BAŞKAN – Evet, protokol imzalandı Sanayi Bakanlığıyla.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – ...ama hiçbirini uygulamada değil. Ve nitekim ben de bir soru sormuştum bu konuda; gelen cevapta da “Henüz, işte, 1 tane var, OSB çok önceden oluşturmuş kendi kreşini.” o söylendi ama onun dışında verilen cevap “Çalışmalar yürümektedir.” şeklinde. Yani, iki senedir kreş konusunda ortaya konulmuş öyle bir çalışma yok. Olması gereken aslında mahallelerde kurulması, yani kreşlerin sadece OSB’lerde olmuş olması herhangi bir şeyi kurtarmaz. O orada çalışan kadınları belki kurtarır, yardımcı olur.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Şey de var yani bu teklifin içinde...

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) - İşveren isterse iş yerine yakın veya ailenin istediği bir yerden kreş desteği de alabiliyor ama henüz tabii...

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Ne kadar uygulanıyor kanun? Yok, yani, uygulanmıyor. Önemli olan uygulanması.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – İnşallah uygulanır.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bir de şunu söylemek istedim: Yani, bütün bu söylediklerimden “Bunu küçümsüyorum, bu emeği küçümsüyorum.” falan gibi bir şey anlaşılmasın. Hakikaten de burada büyük bir emek var. Benim bütün söylediğim...

BAŞKAN – Yok Hocam, o konudaki hassasiyetinizi biliyoruz yani, emeğe saygınızı biliyoruz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet, yani Alev Dedegil’ e de çok teşekkür ederim çünkü hakikaten çok uğraştı bununla, onu da biliyorum. Burada büyük bir emek var ama benim bütün söylediğim zaten yazılı, zaten burada bu emek verilmiş ve yazılı.

BAŞKAN – Bu konunun tek sıkıntısı ilk yapılan bir şeyin... Yani, dünyada da çok böyle olumlu örnekleri yok, vazgeçen ülkeler de var.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bayağı var, bayağı da örnekleri var aslında.

BAŞKAN – Vazgeçen ülkeler de var hatta, uygulamalardan vazgeçenler de var.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bilmiyorum vazgeçeni, hangisi.

BAŞKAN - Hangi siydi Mustafa Bey?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hangisi vazgeçen?

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Avustralya’ da federal ...

BAŞKAN – Herhâlde ilk başlayıp vazgeçenlerden.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Efendim, şöyle: 80’li yılların ortalarında başlamış, 90’lı yılların ortalarında uygulamadan çekilmiş.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Avustralya’ da?

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Avustralya’ da.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama 1 tane ülke yani.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Ama eyalet düzeyinde, 3-4 eyalet düzeyinde devam ediyor.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet. 1 tane ülke. Yani, Avrupa’ da bu, Avrupa Birliği içinde -Avustralya bize çok uzak- biz oraya girmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Neyse yani, belki biz ileride öyle bir örnek oluşturalım ki bütün dünyaya örnek olsun, güzel bir örnek olsun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani, inşallah öyle bir şey yaparız ama işte...

BAŞKAN – 6 Ocağa kadar da yazılı önerinizi...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şimdi o kadar iddialı olmamıza da gerek yok.

BAŞKAN – Olalım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Başkalarının oluşturduğu örneklere...

BAŞKAN – “Yapmışken iyisini yapalım.” diyorsunuz Hocam zaten.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, o başkalarının yapmış olduğu örneklere benzer bir şey yapılması... Hakikaten de, şimdi, bu tür şeylerde -ben de baktım çünkü bu Komisyonda olduğum için uluslararası örneklere- öyle şeyle yetinilmiyor, bu “Gender Mainstreaming” deniyor İngilizcesine. Bunun Türkçesi nasıl çevrildi bilmiyorum.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – “Ana akımlaştırma” efendim. Toplumsal cinsiyetin tüm ana politika, plan ve programlarında ana akım...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – İşte, yani, dolayısıyla bu bütçeleme de o “ana akımlaştırma” çerçevesinde ele alınıyor yani kendi başına “Bütçe ayrı, kreş ayrı, o ayrı, bu ayrı.” değil, bunların hepsi bir bütün ve hepsinin bir yola girmesi lazım. Yani, bütçeye koy ama öbür tarafta kreşin yok, sığınma evin yok, kadın emeği gene olduğu gibi devam ediyor, şiddet devam ediyor falan; ne işe yaradı? Onu söylemek istiyorum. Dolayısıyla, burada zaten yazılı olan... Emek verilmiş, yazılmış, dünyanın literatürü taranmış.

BAŞKAN – Notlarımızı aldık Hocam.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet, ona ekleyelim.

BAŞKAN – İnşallah, iyi bir süre var sizler için de. Biz yine de üst komisyonun da katkısı olsun ve -demin Fatoş Hanım’ ın dediği gibi- planlama işine yetiştirelim diye, çünkü üst komisyonda da üyelere bir zaman...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Daha yetişir kardeşim, var burada.

BAŞKAN - ...verilmesi gerekiyor. Herkesin farklı bir katkısı olabilir.

Biz bugün itibarıyla üst komisyona göndereyim. Notlarımızı aldık, gerekli düzenleme, zaten redaksiyon yetkisi de verecek.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama geçirdiğimizi söylemeyelim.

BAŞKAN – O şekilde.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani “Geçiriliyor.” dersiniz ben...

BAŞKAN – Zaten geçirilmesi üst komisyondan olacak.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ha, yani.

BAŞKAN – Sizin zaten şerhiniz olacak Hocam, yazılı şerhiniz olacak ki düzenlensin.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben sadece şeye direkt “Hayır.” derim oylarsak.

BAŞKAN – Tamam mı Hocam?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Şimdi oylarınıza sunuyorum. Raporu oylayıp üst komisyona, yani KEFEK...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Oylama diyor... Ama şimdi onu söylediniz...

BAŞKAN – Ama, işte, muhalefet şerhinizi bekliyoruz biz 6' sına kadar.

KOMİSYON UZMANI – Vekilim, oylamazsak üst komisyon görüşemez.

BAŞKAN – Görüşemiyor, o yüzden.

KOMİSYON UZMANI – Gene burada kalmış oluyor ama, o açıdan.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – “Muhalefet şerhimiz vardır.” diye yazıyordun ya hani.

BAŞKAN – Evet, yazacaksınız. 6 Ocak saat 17.00' e kadar da o yazılı şerhinizi alıyoruz, üst komisyona gönderiyoruz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Siz bana hemen yollarsanız ben onu gönderirim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Kabul edenler... Etmeyenler...

Sizin muhalefet şerhiniz var.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

6 Ocak saat 17.00' ye kadar önerilerinizi, muhalefet şerhinizi bekliyoruz.

Uzmanlarımıza da teşekkür ediyoruz tekrar, sağ olun.

Kapanma Saati: 15.20